

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Umístění podpisu na závěti

Závěť, která neobsahuje podpis zůstavitele na konci textu (tj. až za projevem vůle povolát někoho za dědice), nemá náležitosti stanovené zákonem, a proto je neplatná.

K platnosti právního jednání učiněného v písemné formě se vyžaduje podle ust. § 561 odst. 1 věty první občanského zákoníku (o. z.) podpis jednatelů. Závěť vyžaduje písemnou formu, ledaže byla pořízena s úlevami (ust. § 1532 o.z.). Kdo chce pořizovat v písemné formě beze svědků, napíše celou závěť vlastní rukou a vlastní rukou ji podepíše (ust. § 1533 o. z.). Závěť, kterou zůstavitel nenapsal vlastní rukou, musí vlastní rukou podepsat a před dvěma svědky současně přítomnými výslovně prohlásit, že listina obsahuje jeho poslední vůli (ust. 1534 o. z.). Z ust. § 1533, ani ust. § 1534 o. z., tedy ani pro holografickou, ani allografní závěť, neplynou jakákoliv pravidla pro umístění podpisu na listině obsahující závěť. Nicméně právní teorie i soudní praxe vždy dovozovala, že podpis zůstavitele musí být umístěn na úplném konci závěti, protože se jím dovršuje obsah závěti, že projevy zůstavitele obsažené v listině musí být kryty podpisem připojeným na konci listiny, že podpis musí být učiněn pod obsahem závěti a co není podpisem kryto, nelze považovat za závažný obsah závěti, a že není platnou závětí listina, kde zůstavitel uvede své jméno jen v záhlaví listiny, aniž by na konci připojil svůj podpis. Podpis zůstavitele, jako formální náležitost zákonem stanovená jednak pro písemné právní jednání, jednak pro vlastnoruční závěť, musí být umístěn na konci textu závěti tak, aby jím byl kryt (stvrzen) projev vůle zůstavitele vyjádřený v závěti, zejména obligatorní (povinné) náležitost každé závěti - povolání jedné či více osob za dědice, aby tím byla vyloučena možnost doplnění závěti zůstavitele v rozporu s jeho vůlí; v rozsahu, v němž by projev vůle zůstavitele v závěti nebyl kryt jeho podpisem, by totiž nemohl mít účinky zamýšlené zůstavitelem (především pořízení o svém majetku), ale mohl by sloužit pouze k případnému vysvětlení vůle zůstavitele.

Vlastnoruční podpis nakonec

V případě, který projednával Nejvyšší soud ČR pod spis. zn. 21 Cdo 5591/2015 a rozhodl svým usnesením ze dne 26. 10. 2016, vznikl spor o to, zda listina - závěť zůstavitelky obsahuje její „podpis“, a tedy zda jde o platnou závěť. Zůstavitelka pořídila prostou allografní závěť sepsanou na počítači, již označila jako „Závěť - poslední vůle“. Za tím na dalším řádku následuje na počítači psaný text „Já podepsaná“ a perem vepsané jméno zůstavitelky „J. K.“, dále jsou perem vepsány osobní údaje zůstavitelky ... a pak následuje další obsah závěti. Nejvyšší soud ČR konstatoval, že předmětná závěť „podpis“ zůstavitelky na konci textu (tj. za jejím projevem vůle) neobsahuje, a dospěl proto k závěru, že závěť nemá náležitosti stanovené zákonem jednak pro právní jednání učiněné v písemné formě, jednak pro prostou allografní závěť, a proto se jedná o neplatnou závěť. (Přitom nebylo ani zřejmé, zda uvedení jména zůstavitelky na začátku závěti bylo provedeno její vlastní rukou nebo nikoliv, ale i kdyby bylo zjevné, že jde o její vlastnoruční podpis, ani to by k platnosti závěti nepostačovalo, protože nebyl umístěn na konci závěti.) Právní závěry Nejvyššího soudu ohledně umístění podpisu zůstavitele na konci závěti lze zajisté plně vztáhnout i na vlastnoruční závěť.

Richard W. Fetter

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Dokazování negativních skutečností ve sporném řízení](#)
- [Neoprávněný odběr elektřiny - překvapení vlastníka?](#)
- [Rodič u dítěte v nemocnici: právo na přítomnost neznamená bez dalšího právo na přespání na jip/jirp](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)
- [Metropolitní plán schválen. Je Váš projekt v bezpečí?](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Nefungující rozsah péče o dítě. Cesta přes využití terapie a dalších opatření podle ustanovení § 503 zákona o zvláštních řízeních soudních](#)
- [De iure traktor, de facto nákladní vozidlo, už ne tolik výhodná dualita](#)